

67989

GLORIA MARIS

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR DE

**BELGISCHE
VERENIGING
VOOR
CONCHYLIOLOGIE** v.z.w.

ANTWERPEN

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

association belge de conchyliologie

belgian society for conchology

Gesticht in 1961

AANGESLOTEN BIJ HET KONTAKTKOMITEE VAN DE KRINGEN VOOR NATUURSTUDIE EN NATUURBESCHERMING IN HET
ANTWERPSE

Verantwoordelijk uitgever

Alfons Pellegroms
Braumstraat 153
2120 Schoten
031/58.65.52

Secretariaat

Rene Swaelen
Acacialaan 13
2630 Aartselaar
031/88.34.06

Inlichtingen-Redactie

A.Vereycken
031/45.92.30

Bankrekening

Belgische Vereniging
voor Conchyliologie v.z.w.
(Gloria Maris)
610/4465950/64

F E B R U A R I 1978

1. Zondag, 5 februari 1978, te 10 u., in het lokaal 'Stella Maris', Italiëlei 72, Antwerpen:
Maandvergadering - Ir. J. CHRISTIAENS houdt een voordracht over "WORKSHOP IN HONG-KONG" (met dia's).
2. Zondag, 5 februari 1978, te 10 u., in 'Stella Maris':
maandvergadering voor de jeugd - op het programma "MINISHELLS".
3. Donderdag, 9 februari 1978, te 20 u., in het lokaal Ommeganckstraat 26, Antwerpen: vergadering van de Studiegroep voor CONCHYLIOLOGIE "XENOPHORA".
4. Zondag, 12 februari 1978: de Afdeling PALEONTOLOGIE richt een excursie in i.s.m. de B.V.P. (voor nadere inlichtingen: zie Mededelingen).
5. Vrijdag, 17 februari 1978, te 20 u., in het lokaal Ommeganckstraat 26, te Antwerpen:
vergadering van de Raad van Beheer.
6. Woensdag, 22 februari 1978, te 19,30 u., in het lokaal Ommeganckstraat 26, Antwerpen: bijeenkomst van de Werkgroep voor MALACOLOGIE.
7. Donderdag, 23 februari 1978, te 20 u., in het lokaal Ommeganckstraat 26, Antwerpen:
maandelijkse vergadering van de Afd. PALEONTOLOGIE in samenwerking met de BELGISCHE VERENIGING voor PALEONTOLOGIE (B.V.P.).

Eerstvolgende maandvergadering: ZONDAG, 5 MAART 1978.

ZATERDAG, 18 MAART 1978 : L E N T E B A L !

WAARNEMINGEN OP HET STRAND VAN DE PANNE

NA DE NOVEMBERSTORMEN '77

F. KERCKHOF & R. VANWALLEGHEM
- Oostende -

Op 25 en 26 november bezochten wij het strand. Voordien waren er periodes van W.N.W. stormen geweest, nl. van 12 tot 16 november. Daarbij gingen windstoten gepaard tot 35 m/s. Kort vóór de waarnemingen, nl. op 23 en 24 november, werden nog windstoten gemeten tot 27 m/s.

Er was dan ook veel en gevarieerd materiaal aangespoeld. Het was opvallend dat het aanspoelsel van de tweede dag van de waarneming een totaal ander aspect vertoonde dan de eerste dag, zoals zal blijken uit de inventaris van de vondsten. Mogelijk is dit te wijten aan een geleidelijk draaien van de wind van N.N.W. naar O.Z.O., gepaard gaande met een geleidelijk afnemen van de windsterkte.

Op beide dagen waren er een drietal brede vloedlijnen, waarvan het basismateriaal bestond uit min of meer verweerde schelpkokerwormen, *Lanice conchilega* Pall. Ook het goudkammetje, *Pectinaria koreni* Malmgr., was weer in groot getal aangespoeld. De eerstr. dag bevonden zich op het strand een onnoemelijk aantal gewone zeesterren, *Asterias rubens* L. Verwonderlijk genoeg waren die de tweede dag totaal verdwenen. De gewone slangster, *Ophiura texturata* Lam. was tijdens beide dagen tamelijk te vinden, enkele zelfs nog in perfecte staat. Andere Echinodermata kwamen pas de tweede dag voor: een groot aantal dode zeeklitten, *Echinocardium cordatum* Penn. en tamelijk veel gewone zeeappels, *Psammechinus miliaris* Gmel., die echter een onfris indruk maakten. Beide soorten vonden we in de dichtst bij het water voorkomende vloedlijn. Krabben waren eerder zeldzaam: slechts twee middelgrote noordzeekrabben, *Cancer pagurus* L. en enkele heremietkreeften, *Eupahurus bernhardus* L. van het "Buccinum undatum-formaat". Een enkel porceleinkrabbetje, *Porcellana longicornis* L. werd tussen het aanspoelsel opgemerkt. Bij nader onderzoek thuis bleken sommige tweekleppige schelpen het erwtenkrabbetje, *Pinnotheres pisum* L. te huisvesten. Tot onze verwondering was de fluwelen zeemuis, *Aphrodite aculeata* L. ditmaal de grote afwezige. Wat de verzamelde Mollusca betreft, volgt hier een overzicht :

	1ste dag -----	2de dag -----
<i>Donax vittatus</i> Da Costa	levend - veel	levend - veel
<i>Venerupis pullastra</i> Mont.	levend - massaal	levend - massaal
<i>Spisula subtruncata</i> Da Costa	-	4 levende exempl. dicht bij elkaar
<i>Macoma balthica</i> L.	levend - rel. weinig	levend-rel. wein.
<i>Fabulina fabula</i> Gronov.	levend - weinig	levend - weinig
<i>Angulus tenuis</i> Da Costa	levend - weinig	levend - weinig
<i>Cerastoderma edule</i> L.	levend - enkele	levend-meerdere grote exempl.
<i>Abra alba</i> W. Wood	levend - veel kleine exemplaren	levend - veel kl. exempl.
<i>Macra corallina</i> L.	levend - weinig 1 duidelijk exempl. var. <i>cinerea</i> Mont.	levend - veel
<i>Spisula solida</i> L.	levend - veel	levend - veel
<i>Barnea candida</i> L.	levend - algemeen kleine exemplaren	levend - algem. kl. exempl.
<i>Petricola pholadiformis</i> Lam.	levend - meerdere	levend-tam. veel
<i>Mya truncata</i> L.	levend - meerdere	levend-tam. veel
<i>Ensis siliqua</i> L.	dood - vrij veel	dood - vrij veel
<i>Ensis arcuatus</i> Jeffr.	levend & dood - massaal	levend & dood - massaal
<i>Ensis phaxoides</i> Van Urk	levend & dood - massaal	levend & dood - massaal
	(van beide laatste soorten waren meerdere exemplaren zich opnieuw aan het ingraven in plassen)	
<i>Lutraria</i> sp.	levend - 1 juv. ex.	-
<i>Lunatia catena</i> Da Costa	meerdere dode	levend - 1 ex. +meerdere dode
<i>Hinia reticulata</i> L.	dood - meerdere	dood - meerdere
<i>Epitonium clathrus</i> L.	dood - veel	dood - veel
<i>Buccinum undatum</i> L.	dood - meerdere	levend - 1 ex. +meerdere dode
<i>Crepidula fornicata</i> L.	levend - veel (ketens op <i>Buccinum</i> undatum)	levend - veel (ketens op <i>Bucc. undatum</i>)
<i>Diodora graeca</i> L.	dood - 1 exemplaar (blauwzwart uiterl.)	-
<i>Gibbula magus</i> L.	-	dood - 1 ex. (erg verweerd)

Een naar onze mening bijzondere vondst was deze van een levende *Pharax pellucidus* Penn. (coll. Vanwalleghem, 27 mm). Het exemplaar trok de aandacht door verwoed met zijn uitgestulpte voet te zwaaien tijdens het wegkrabben van een laagje schelpkokerwormen.

Niet te vinden was de *Mytilus galloprovincialis* Lam., die we normaal na deze stormen verwacht hadden.

Een gunstige faktor was het niet voorkomen van stookolie en desbetreffende slachtoffers. Ook was er vrij weinig andere vieze troep aangespoeld. Een punt dat wij het vermelden waard vinden !

Aansluitend zouden wij langs deze weg een verzoek willen doen aan de leden van de BELGISCHE VERENIGING VOOR CONCHYLIOLOGIE. In het kader van een klein onderzoek naar de weekdierenpopulatie van de Belgische kust, zouden wij het erg op prijs stellen een kort verslagje te ontvangen over exploratietochten op het Belgisch strand (waar, wanneer, hoeveelheden, algemeen aspect van het strand, enz.). Dit van de laatste vijf jaren.

Bijzondere vondsten van eerdere data worden eveneens op prijs gesteld. Alle inlichtingen worden met dank aanvaard door:

F. KERCKHOF, Krijgslaan 245, 9000 Gent.

Deze oproep blijft immer geldig !

N.V.D.R.: Ook onze redactie houdt zich aanbevolen voor gelijk-aardige verslagen, die wij met veel genoegen in ons tijdschrift zullen publiceren. Dit betekent dus alle veldwaarnemingen die men gedurende korte of langere exploratietochten, zowel langs de Belgische als buitenlandse kusten, zou doen. Wij denken bv. aan vacaties langsheen de Middellandse Zeekusten, waarheen tegenwoordig zovelen onder ons hun schreden richten. Alle informatie, van welke aard ook, is steeds welkom.-
